

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 681/2016
07.06.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.К., због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног М.К., адвоката Д.М. из К., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу К.бр. 768/10 од 30.09.2015. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 426/16 од 23.03.2016. године, у седници већа одржаној дана 07.06.2016. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног М.К., адвоката Д.М., као основан у односу на повреду закона из члана 441. став 3. у вези са чланом 258. став 4. Законика о кривичном поступку, па се правноснажне пресуде Основног суда у Деспотовцу К.бр. 768/10 од 30.09.2015. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 426/16 од 23.03.2016. године **ПРЕИНАЧУЈУ** у погледу одлуке о досуђеном имовинскоправном захтеву, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован имовинскоправни захтев оштећеног Г.С. према окривљеном М.К. за исплату износа од 1.383.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу К.бр. 768/10 од 30.09.2015. године, окривљени М.К. оглашен је кривим за кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика (КЗ) за које му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 1-једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити ако окривљени за време од 3-три године рачунајући од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом, окривљени је обавезан да плати суду трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд накнадно одлучити посебним решењем, као и да оштећеном Г.С. плати на име трошкова кривичног поступка износ од 107.250,00 динара и на име

имовинскоправног захтева износ од 1.383.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења.

Апелациони суд у Крагујевцу, пресудом Кж1 426/16 од 23.03.2016. године, одбио је као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Деспотовцу и браниоца окр. М.К., адв. М.Б., а пресуду Основног суда у Деспотовцу К.768/10 од 30.09.2015. године, потврдио.

Бранилац окр. М.К., адв. Д.М. поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 426/16 од 23.03.2016. године „а у вези пресуде Основног суда у Деспотовцу К. 768/10 од 30.09.2015. године“, због повреда закона из члана 208. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, чл. 91. и 92. КЗ у вези са чл. 252. став 2. ЗКП и у вези са чл. 250. став 1. ЗОО и чл. 419. став 1. у вези са чл. 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине пресуду другостепеног суда у целости и врати на поновно одлучивање или исту преиначи и донесе ослобађајућу пресуду, а из навода из предлога захтева произилази да је исти поднет и против пресуде Основног суда у Деспотовцу К.бр. 768/10 од 30.09.2015. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП (мада је овако не опредељује), наводима да је побијаном правноснажном пресудом погрешно досуђен имовинскоправни захтев ошт. Г.С. и обавезан окривљени на плаћање оштећеном износа од 1.383.000,00 динара, као вредности возила које је предмет извршења кривичног дела у питању, с обзиром да је возило одузето од окривљеног и враћено оштећеном, те да је на тај начин извршен двоструки повраћај предмета дела, супротно одредби члана 252. став 2. ЗКП.

Према одредби члана 441. став 3. ЗКП, одлука о досуђеном имовинскоправном захтеву може се побијати ако је суд овом одлуком повредио законске одредбе.

Чланом 258. став 4. ЗКП, прописано је, између осталог, да ће суд у пресуди којом окривљеног оглашава кривим, овлашћеном лицу досудити имовинскоправни захтев у целини или делимично, а за вишак упутити на парнични поступак. Имовинскоправни захтев, сходно одредби члана 252. став 2. ЗКП, може се односити на накнаду штете, повраћај ствари или поништај одређеног правног посла.

У конкретном случају, окр. М.К. је правноснажном првостепеном пресудом оглашен кривим за кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, учињено тако што је, критичном приликом и под околностима ближе описаним и утврђеним том пресудом, у намери прибављања противправне имовинске користи и лажно се представљајући ошт. Г.С. да је полицајац који поступа по службеној дужности довео оштећеног у заблуду да због неких нерегуларности мора одузети од њега путничко моторно возило марке „...“ типа „...“ ... регистарских ознака ... које је оштећени огласио за продају, а чија је вредност 1.383.000,00 динара, са којим возилом се окривљени удаљио у непознатом правцу.

Према чињеничном стању утврђеном побијаном правноснажном пресудом, на основу потврде о привременом одузимању предмета ПУ у Крушевцу број 230-39/08 од 30.09.2008. године, од окр. М.К. одузето је путничко моторно возило марке „...“ типа „...“, плаве боје, шведске регистарске ознаке ... које је било закључано, без кључа и предметно возило је враћено ошт. Г.С., о чему је сачињена потврда од стране ПС Деспотовац број Ку 165/08 од 01.10.2008. године.

Код таквог стања ствари, да су овлашћена службена лица органа унутрашњих послова, поступајући у смислу чл. 225. став 1. и 81. тада важећег ЗКП, путничко моторно возило које је било предмет извршења кривичног дела у питању одузели од окривљеног и да је возило враћено оштећеном као власнику возила, пре окончања првостепеног поступка, првостепени суд није могао досуђењем имовинскоправног захтева оштећеном обавезати окривљеног на плаћање износа од 1.383.000,00 динара, који износ представља вештачењем утврђену вредност возила.

Враћањем возила оштећеном успостављено је раније стање и отклоњена штетна последица инкриминисане радње окривљеног, па нема основа у смислу одредбе члана 252. став 2. ЗКП ни према правилима имовинског права (члан 185. Закона о облигационим односима), за обавезивање окривљеног и на накнаду материјалне штете у новцу, у висини вредности возила у време инкриминисаног догађаја, која се досуђује само ако успостављање ранијег стања није могуће уопште или не отклања штету потпуно.

Дакле, извршеним повраћајем ствари-предметног возила оштећеном, који је тврдио да је власник возила и сматран власником или је држалац возила по овлашћењу за управљање истим добијеним од власника и које је предочио суду, исцрпљује се имовинскоправни захтев оштећеног према окривљеном у вези са извршењем предметног кривичног дела, у смислу члана 252. став 2. ЗКП. Стога је првостепени суд, обавезивањем окривљеног и на накнаду штете у новцу у висини вредности возила и потпуно занемарујући чињеницу да је возило одузето од окривљеног и враћено оштећеном, повредио наведену законску одредбу и одредбу члана 258. став 4. ЗКП и учинио повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, а исту повреду закона учинио је и другостепени суд када је одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног и на део првостепене пресуде који се односи на одлуку о имовинскоправном захтеву и у том делу првостепену пресуду потврдио, позивајући се погрешно на околности да је предметно возило, након што је враћено оштећеном, од лица коме га је оштећени поверио на чување, одузето као украдено и враћено

стварном власнику, а које околности нису ни у каквој вези са радњама окривљеног извршења кривичног дела у питању.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и отклањајући наведену повреду закона, на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је преиначио побијане правноснажне пресуде у погледу одлуке о имовинскоправном захтеву и одбио као неоснован имовинскоправни захтев оштећеног према окривљеном за исплату износа од 1.383.000,00 динара.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона - одредаба члана 208. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, члана 419. став 1. ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, али се наводи захтева у том делу своде на излагање садржине образложења првостепене и другостепене пресуде, без конкретизације у чему се одређено састоје истакнуте повреде закона, а како је чланом 489. став 2. ЗКП прописано да Врховни касациони суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу, у оквиру разлога из члана 485. став 1. тачка 1) у вези са ставом 4. ЗКП, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву, то о овом делу захтева, Врховни касациони суд није мериторно одлучивао.

Записничар
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.